

ků a tvrzí z nakladatelství Svoboda však vyznívá pro příručku vcelku velmi dobře a svůj účel, včetně rychlé orientace i pro odbornou veřejnost, jistě splní.

Miroslav Plaček

Josef Unger, Hradý na Pavlovských vrších (archeologické nálezy). Regionální muzeum v Mikulově, Mikulov 1985, 65 str., 21 tab.

Regionální muzeum v Mikulově vydalo již několik sešitů, v nichž jsou stručnou formou publikovány sbírky jeho muzejního fondu. Tyto informativní, cyklostylovaně pořizované publikace slouží jako příručky členům Vlastivědného kroužku zájemců o archeologii a kronikářům okresu Břeclav.

V této práci seznamuje Josef Unger čtenáře s archeologickými nálezy z hradů na Pavlovských vrších — Děviček, Sirotčího a Nového hradu. Autor sleduje nejprve historii hradů, uveřejňuje jejich půdorysy a zmiňuje se také o pověstech vázících se k těmto místům. Stručně popisuje polohu zřícenin v terénu, jejich architektonický ráz a stavebně historický vývoj. Pak teprve shrnuje poznatky zjištěné analýzou archeologických nálezů. Za rozborem materiálu následuje vždy katalog, řazený podle inventárních čísel a obsahující popis a odkaz na tabulku s příslušným vyobrazením. Největší soubor pochází z Děviček. Jde zejména o keramický inventář; několik kovových předmětů poskytly staré muzejní sbírky, ale také povrchové sběry prováděné v letech 1979—1983. Kolekce byla z chronologického hlediska rozdělena do šesti skupin: první dvě obsahují materiál první a druhé poloviny 13. století, třetí tvoří keramika 15. století; do čtvrté skupiny patří nálezy 16. a počátku 17. století, okruh novověké keramiky lze datovat od 17. do 19. století a šestá — poslední skupina zahrnuje nálezy neurčitého stáří. Soubory ze Sirotčího a Nového hradu jsou početně menší. V prvním případě je inventář dělen na kuchyňskou a stolní, kamnářskou a stavební keramiku a železné předměty. U Nového hradu je katalog keramického materiálu nečleněný, je zpracován průběžně podle inventárních čísel.

Závěrečné úvahy (str. 56—58) shrnují výsledky získané jak studiem písemných pramenů, tak i rozborem archeologických nálezů se snahou zařadit je do širšího vývojového rámce osídlení jižní Moravy a hradní typologie. Tabulkovou část práce předchází soupis literatury k této problematice a seznam vyobrazení. Úvodní pasáž příloh představují mapky, půdorysy a vrstevnicové plány sledovaných lokalit.

I když práce po formální stránce i nákladem 400 kusů připomíná vysokoškolská skripta, bohatě slouží svému účelu. Rovněž kresebné tabulky, které doplňují v hojné míře a jednoduchém, ale výrazném provedení text, plně vyhovují dané potřebě a byly by použitelné i pro náročnější studii.

Zdeňka Měchurová

Josef Unger, Přírůstky archeologického pracoviště Regionálního muzea v Mikulově v letech 1974—1983. Regionální muzeum v Mikulově, Mikulov 1985, 33 str.

Tato práce Josefa Ungra navazuje na podobnou publikaci Regionálního muzea v Mikulově z roku 1974, jež zahrnovala informace o nálezech získaných od spolupracovníků archeologického oddělení mikulovského muzea i vlastními výzkumy v letech 1967—1973. Seznamuje tedy zájemce jen formou stručného katalogu s novými přírůstky ve sbírkovém fondu Regionálního muzea v Mikulově za léta 1974 až 1983. V úvodu autor hovoří o různých způsobech nabývání sbírek: jediným systematickým výzkumem je tvrziště u zaniklé středověké osady Koválov u Žabčic, ostatní výzkumy měly jen zjišťovací nebo záchranný charakter. Sbírkový fond obohacují také nálezy předané po zpracování z jiných archeologických pracovišť (Archeologický ústav, Filosofická fakulta v Brně) a staré nálezy, teprve v poslední době podchycené v prvním stupni evidence.

Jádro práce představuje abecedně řazený seznam katastrálních obcí okresu Břeclav se stručným udáním nálezových okolností a popisem předmětů. Předchází mu chronologická tabulka, určená zejména k orientaci amatérským spolupracovníkům mikulovského muzea. V závěru této brožury je uveden seznam už vydaných publikací pro Vlastivědný kroužek dobrovolných spolupracovníků archeologického pracoviště Regionálního muzea v Mikulově.

Snaha mikulovského muzea tímto způsobem zpřístupnit a přiblížit zájemcům své sbírkové fondy je chvályhodná. Nezbyvá než doufat, že tyto sešity nebyly posledními svého druhu a že muzeum bude ve vydávání této řady pokračovat. Příručky mohou rovněž posloužit jako inspirace a příklad pro další instituce, které hledají možnost prezentovat své sbírkové fondy odborným kruhům i širší veřejnosti.

Zdeňka Měchurová